

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

לפני הרכב כבוד השופטים:

סארי ג'יוסי [אב"ד]

עפרה אטיאס

מאזן דאוד

המערער

א.

ע"י ב"כ עוה"ד ע. צדיקה

נגד

המשיבה

ב.

ע"י ב"כ עוה"ד ת. ברק (סיוע משפטי)

למה לא רושמים את השם המלא של עורכי הדין?

1 ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת מאיה לוי) מיום 6.10.22
2 בתיק תלה"מ 58786-10-21

פסק-דין

3

4

פסק דין עם אמירות מאוד חשובות לנושא מזונות ילדים!

5

6

1. על בית המשפט למשפחה לעשות עבודתו נאמנה (ולא להתעצל...), לדרוש מהצדדים את כל המסמכים והמידע הדרושים לו, ולהימנע ככל הניתן בשימוש באומדנים כאלו ואחרים על מנת לקבוע את מזונות הילדים!

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

2. אין להשתמש בסכומים (השגויים...) שקבע בית המשפט המחוזי מרכז לקביעת צרכים מינימליים לילד שחי בחלוקת זמני שהות רחבה/שווה בשני בתי הוריו (2,250 ₪), והרי אין צורך להכביר מילים על ההבדלים המשמעותיים שקיימים בעלויות המחיה באזור המרכז לבין אלו באזור חיפה והצפון, מה גם שקיים בנמצא מספר לא מבוטל של פסקי-דין, שניתנו בבית המשפט המחוזי בחיפה ושעליהם להנחות, מקל וחומר בסוגיות של דמי-מזונות, את בתי המשפט לענייני משפחה זה.

סוף סוף! עשרות פעמים כתבנו כמה ההחלטה של מחוזי מרכז שגויה כלכלית - בכך שהסכום 2,250 ש"ח כולל בתוכו את הוצאות החזקת המדור במקום לקבוע סכומים נפרדים והרי לא בכל תא משפחתי יש הוצאות החזקת מדור, ויותר חשוב: שאסור לקבוע סכום אחיד כאומדן לכל המחוזות ולכל המשפחות!!

לסיכום נקודה חשובה זו: יש לקבוע את צרכי הילדים - נניח 1,600 ₪ לחלוקת זמני שהות לא רחבה וכ- 1,800 ש"ח לחלוקת זמני שהות רחבה - והכל בהתאם למאפיינים של אותו תא משפחתי ולא כאומדן, כלומר הסכום יכול להיות גם 1,300 ₪ כאשר שך ההורים מאוד נמוך כמו בפסק הדין בתלה"מ 16838-11-19 או 2,000-2,500 ₪ ומעלה במקרים בהם להורים השתכרות גבוהה מאוד - ושהסכום להוצאות החזקת מדור יתווסף, במידת הצורך, בנפרד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

3. בפסקי דין רבים, בעיקר במחוז חיפה, השופטים קובעים - שוב כאומדן - שאת צרכי הילדים יש לחלק באופן שווה בין צרכים תלוי שהות לצרכים שאינם תלוי שהות. (כנראה נוח להם בחישובים...) נקבע כי "מקובלת עלינו טענת המערער לפיה, ככלל, הצרכים תלויי שהות גבוהים מאלה שאינם תלויי שהות".

גם כאן, הסברנו פעמים רבות את הטעות הכלכלית בקביעת חלוקה שווה בין צרכים תלוי שהות לצרכים שאינם תלוי שהות. והנה זה מובן ומתקבל סוף סוף!! החלק של ההוצאות שאינן תלויות שהות הוא נמוך מאוד, ואת רובו ניתן להכניס למחציות וזהו.

בסופו של יום התיק הוחזר לבית המשפט קמא (פעם שנייה!) על מנת שכבודה תבחן שוב את כל הדרוש על מנת לקבוע את מזונות הילדים, ככל הניתן לא בדרך של אומדנה!

השופט ס. ג'וסי [אב"ד]

בפנינו ערעור על פסק-דינו של בית משפט לענייני משפחה בחיפה (כבי' השופטת מ. לוי) ב-תלה"מ 57876-10-21, מיום 06.10.2022, במסגרתו נקבעו דמי-המזונות בהם יחויב המערער עבור שלושת ילדיהם המשותפים של הצדדים.

הנסיבות הצריכות לעניין

1. הצדדים נישאו בשנת 2008, והבקשה ליישוב הסכסוך נפתחה על-ידי המערער ביום 08.10.2020.

2. מנישואי הצדדים נולדו שלושה ילדים: ילדי השנים 2010, 2011 ו-2019 שני ילדים מעל קו הצדק, אחד מתחת לקו הצדק. (להלן: "הקטינים").

3. הליך המשמורת, זמני שהות הקטינים וכן ההליך הרכושי, מתנהלים בפני בית הדין הרבני.

4. במהלך החיים המשותפים התגוררו הצדדים בבית במושב ג', ליד משפחת המערער, עם פרוץ הסכסוך בין הצדדים, עבר הלה להתגורר בבית הוריו ואילו המשיבה נותרה להתגורר בבית המשותף.

5. המערער עובד כעורך-דין עצמאי המנהל משרד בד', ויש לו גם הכנסות מהשכרת משרד וחניה בד' וכן מחקלאות. מנגד, יש לו גם חובות רבים לגורמים שונים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

- 1 המשיבה אינה עובדת כשכירה או כעצמאית מתאריך 01.01.2021 ואילך, כך בהתאם
2 לטופס המוסד לביטוח לאומי, הואיל ולטענתה מצבה הבריאותי אינו מאפשר לה לעשות
3 כן – היא עברה צנתור ואובחנה כסובלת מבעיות לב ומסוכרת. המשיבה הוכרה במחלקת
4 נכות כללית, אולם שיעור נכותה אינו מזכה אותה בקצבה חודשית.
- 5
- 6 7. ביום 06.01.2022 ניתנה החלטה בית משפט קמא, אשר חייבה את המערער בתשלום
7 מזונות קטינים בסך של 4,500 ₪ לחודש, כשסכום זה כולל בתוכו את הוצאות המדור
8 והחזקת המדור. **כאשר רשום לנו 4,500 ₪ לא ניתן להבין האם יש הבדל בין הסכומים**
9 **לילדים שמעל גיל 6 לעומת הילד מתחת לגיל 6. לא תקין.** עוד נקבע כי החיוב יחול
10 למפרע ממועד הגשתה של תביעת המזונות ביום 25.10.2021 ואילך, וכי חוב העבר ישולם
11 לשיעורין בסך של 500 ₪ לחודש, אשר יתווספו בכל חודש למזונות השוטפים, עד כדי
12 סילוק כל החוב. כמו כן נפסקו מחציות בתחומי הבריאות והחינוך.
- 13
- 14 8. המערער לא השלים עם ההחלטה והגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי
15 בחיפה.
- 16 ערעורו התקבל באופן חלקי **ראו פסק הדין ברמ"ש 1903-02-22** ביום 20.03.2022, במובן
17 זה שהדין הוחזר לבית משפט קמא, לצורך מתן הנמקה נרחבת יותר לסכום המזונות
18 אשר נפסק, תוך פירוט מלא של כלל הנתונים הקונקרטיים עליה התבססה ההחלטה. על
19 כן וכמצוות ערכאת הערעור, ניתנה החלטה מנומקת ומפורטת ביום 20.3.2022. **ראו**
20 **תלה"מ 58786-10-21**
- 21
- 22 9. לטענת המשיבה, בפני בית משפט קמא, יש להפוך את החלטת המזונות הזמניים להחלטה
23 קבועה, מיום פתיחת הליך היישוב הסכסוך ואילך, בצירוף ריבית והצמדה, וכן לקבוע
24 הוראות ברורות ביחס לנשיאת הצדדים בתשלום מחציות והוצאות חריגות, כדי למנוע
25 מחלוקות עתידיות.
- 26
- 27 מנגד טען המערער בפני בית משפט קמא, כי יש לפסוק את מזונות הקטינים על הרף
28 הנמוך, לאור המשמורת המשותפת, העדר הוצאות מדור העומדות לפתחה של המשיבה
29 ובהתחשב במצבו הכלכלי העגום.
- 30
- 31 **פסק-דין של בית משפט קמא**
- 32
- 33 10. לעניין זמני-השהות נקבע, כי המלצת הגורמים המקצועיים היא לזמני-שהות שוויוניים,
34 דהיינו: הקטינים יהיו לסירוגין אצל ההורים בסופי השבוע, מסיום המסגרת החינוכית
35 ביום שישי ועד ליום ראשון, עת ישובו למסגרת; בשבוע אשר בסופו שוהים הקטינים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

- 1 בבית האב, הקטינים ישהו בבית האם בימים ראשון, שלישי וחמישי ובבית האב בימים
2 שני ורביעי; בשבוע אשר בסופו שוהים הקטינים בבית האם, הקטינים ישהו בבית האב
3 בימים שני, רביעי וחמישי ובבית האם בימים ראשון ושלישי.
4
- 5 בית משפט קמא ציין, כי קביעה ברורה בדבר זמני-שהות שוויוניים בפסק-הדין למזונות
6 תעודד את ההורים לחלק את זמני השהות ביניהם, באופן מאוזן ושוויוני, תציב את
7 הקטינים במרכז ותנטרל את רצון הצדדים לצמצם את זמני השהות של הקטינים עם
8 הצד שכנגד כדי להשפיע על שיעור החיוב במזונות. **אמירה יפה וחשובה! אך כמובן שקודם**
9 **כל חשובה טובת הילדים. כאן זה כנראה מתאים.** בנוסף צוין, כי בדיון שנערך בפני בית
10 הדין ביום 06.06.2022 הסכימו הצדדים לקיים את זמני-השהות כמומלץ בתסקיר.
11
- 12 11. באשר לצרכי הקטינים, לרבות מדור ואחזקתו, צוין, כי עיון בפסיקה מעלה, כי
13 המזונות הבסיסיים שאינם דורשים הוכחה, עמדו בעבר על רף ממוצע של 1,500
14 ₪, ברם, מחיפוש ובדיקה של פסיקה עדכנית יותר נקבע לא אחת, כי יש להעמיד
15 את המזונות הבסיסיים אשר אינם דורשים הוכחה, על המנעד שבין 1,600-1,700
16 ₪, כאשר בית המשפט אינו נדרש להוכחה מדויקת של הצרכים, ובאפשרותו
17 לקבוע אותם על דרך האומדנה.
18
- 19 בית משפט קמא אף הפנה לפסיקה מהעת האחרונה, בבית המשפט המחוזי מרכז, שם
20 נקבע, כי יש להעריך צרכי קטין מינימליים המתגורר בשני בתים בשיעורים שבין 2,250 ₪
21 ל- 2,500 ₪ לחודש לפחות, ללא רכיב המדור. **זה, כמו תמיד אצל כבודה, לא מדוייק!**
22
- 23 הסכום שקבע בית המשפט המחוזי מרכז – 2,250 ש"ח + כבר כולל בתוכו את הוצאות
24 **אחזקת המדור! ראו עמ"ש 5121-05-20 סעיף 25**
25
- 26 **בכל מקרה, לטעמנו, גישה זו של סכום בסך 2,250 ₪ לכל המשפחות שגוייה היא! גם**
27 **בסכום עצמו שלא מתאים לרוב המשפחות ששכר ההורים בהם ממוצע או חציוני, וגם לא**
28 **מותאם לאזור המגורים ורמת החיים של ההורים, אך גם המחשבה שיש להכניס את הוצאות**
29 **אחזקת המדור בסכום צרכי הילד באופן אוט' וכברירת מחדל לכל המשפחות שגויה כלכלית!**
30 **והרי יהיו מקרים בהם לאחד ההורים אין הוצאות אחזקת מדור כלל/מלאות (למשל מגורים**
31 **עם בן זוג). בדיוק כפי שאת ההוצאות המשתנות (לשעבר "מחציות") אנחנו לא מכניסים**
32 **לסכום המזונות הקבוע, כך צריך להיות גם לגבי הוצאות אחזקת מדור.**
33
- 34 נוכח האמור קבע בית משפט קמא, כי אם יש להעמיד את הצרכים של כל אחד מן
35 הקטינים, שאינם דורשים הוכחה בסך של 2,300 ₪. **אבל אחד הילדים מתחת לגיל 6... אז**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

- 1 **אמור להיות חישוב שונה!** עם זאת והיות וחלק מהצרכים משותפים הם, לא יהיה זה נכון
2 לעשות מכפלה אריתמטית. על כן, הצרכים של שלושת הקטינים יועמדו על סך של 6,000
3 **ש לחודש. הלכת ורד. יפה!** בנוסף נקבע, כי מאחר שמי מהצדדים לא טען להוצאות מדור
4 ולא צירף קבלות ואסמכתאות מתאימות, לא יפסקו דמי מדור ו/או הוצאות מדור.
5
6 12. באשר לפערי ההשתכרות בין הצדדים, נקבע, כי המשיבה אינה נטולת כושר עבודה
7 ולפיכך יש להעמיד את כושר השתכרותה על סך של 2,500 ש לחודש.
8
9 13. בית משפט קמא, ציין, כי המערער הוא עורך-דין עצמאי ותיק המנהל משרד בדי, וכי
10 קיימות לו הכנסות נוספות מהשכרת משרד וחניה בדי וגם מחקלאות.
11
12 לאחר בחינת התשתית הראייתית, נקבע, כי יש להעמיד את הכנסות המערער על 15,000
13 ש לכל הפחות, ועל 12,500 ש לאחר ניכוי מס. בית משפט קמא פירט את החובות
14 העומדים למערער, וקבע, כי הוצאותיו הרבות של וגלגול הכספים הרב, אינם עומדים
15 בקנה אחד עם טענות בדבר מצב כלכלי רעוע עד מאוד.
16
17 14. לפיכך, העמיד בית משפט קמא את הכנסות הצדדים על-פי יחס של 83% לאיש ו- 17%
18 לאישה, וציין, כי לא מצא לנכון להפחית מרמת ההשתכרות של מי מהצדדים את
19 הוצאותיהם בגין המדור והוצאות המדור או בגין החזרי המשכנתא. כל זאת מאחר שלא
20 הוברר מי אמור לשאת כיום בהחזרי המשכנתא, כאשר אין מחלוקת כי בעבר החזרי
21 הלוואת המשכנתא ירדו מהחשבון המשותף, ומשהצדדים חלוקים ביחס לבעלות בנכס.
22 **לא הגיוני. מחובתך לבדוק. וברור לכל שהאב ישכור בקרוב דירה משלו אם האם תישאר**
23 **בבית המשותף!**
24
25 לאור האמור, להלן החישוב ביחס לכל קטין, אליו הגיע בית משפט קמא:
26 מיום 25.10.2021 ועד ליום 26.3.2025 כולל: 4,300 ש.
27
28 מיום 26.3.2025 ועד לגיל 18 של (23.2.2028) או עד סיום הלימודים התיכוניים,
29 המאוחר ביניהם: 4,000 ש
30
31 מיום 23.2.2028 ועד לגיל 18 של (5.1.2029) או עד סיום הלימודים התיכוניים,
32 המאוחר ביניהם: 3100 ש (1,333 ש X 2 קטינים = 2,666 ש, בתוספת 1/3 מ- 1,333 ש =
33 444 ש. 2,666 ש + 444 ש = 3,110 ש, ובמעוגל 3,100 ש.
34
35 מיום 5.1.2029 ועד לתום השירות הצבאי של (מועד משוער 23.2.2031):

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 1,333 ₪ + (2 X 444 ₪) = 2,221 ₪, ובמעוגל 2,200 ₪.

2

3 מתום השירות הצבאי של ועד לתום השירות הצבאי של (מועד משוער 5.1.2032):

4

1,333 ₪ + 444 ₪ = 1,777 ₪, ובמעוגל 1,800 ₪.

5

6 מתום השירות הצבאי של ועד לגיל 18 של (26.3.2037) או עד סיום הלימודים

7

התיכוניים, המאוחר ביניהם: 1,333 ₪, ובמעוגל 1,300 ₪.

8

9 ממועד הגיעו של לגיל 18 ועד לתום השירות הצבאי (מועד משוער: 26.3.2040): 444

10

₪, ובמעוגל 450 ₪.

11

12 לצד זאת קבע בית משפט קמא את הסדרי התשלום, וכך מחציות בנוגע להוצאות החינוך

13

והרפואה של הקטינים.

14

טענות הצדדים בערעור

15

16

17 15. המערער מיאן להשלים עם תוצאת פסק-הדין, וערעורו מונח בפנינו.

18

19 לטענת המערער פסק-דינו של בית משפט שגוי ונקבעו במסגרתו מזונות בלתי-ריאליים

20

המבוססים על שגיאות משפטיות ותחשיבויות, בין היתר, הואיל והוא קובע את דמי-

21

המזונות על אומדנים וסטטיסטיקות, ומתעלם מן התשתית הראייתית שהונחה בפניו, גם

22

בסוגית צרכי הקטינים וזאת בניגוד להוראות הפסיקה.

23

24 נטען, כי בית משפט קמא התעלם לחלוטין מסיכומי המערער, לפיהם המערערת לא

25

הוכיחה את תביעתה, ולא צירפה אסמכתאות להוכחת טיעונים אלו. בית משפט קמא, כך

26

נטען, אף שגה בחישוב דמי-המזונות.

27

28 עוד נטען, כי בית משפט קמא שגה גם בכל הנוגע להכנסות הצדדים, וגם במקרה זה

29

התעלם מן התשתית הראייתית שהונחה בפניו. עוד ובנוסף נטען, כי בית משפט קמא אף

30

שגה בכל הנוגע לקביעת היחס בין ההוצאות תלויות-השהות, לבין אלו שאינן.

31

32 16. מנגד טענה המשיבה, לאחר שהוריתי על הגשת תשובה בכתב, כי יש לדחות את ערעורו של

33

המערער הואיל ובית משפט קמא היה מוסמך לפסוק דמי-מזונות על דרך האומדנה.

34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 עוד נטען, כי פסק-דינו של בית משפט קמא מנומק כדבעי, וכי הקביעות שנקבעו
2 במסגרתו, לרבות בסוגית היחס בין הוצאות תלויות-שהות לבין אלו שאינן, וכן בסוגית
3 הכנסות הצדדים מעוגנות בתשתית הראייתית.

4
5 17. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 06.02.2023, חזרו באי-כוח הצדדים על טיעוניהם, והדגישו,
6 כי הצדדים הגיעו בהליך שהתנהל בפני בית משפט קמא להסדר דיוני, לפיו בית משפט
7 יכריע על-פי סיכומים בכתב, ובהתאם התשתית הראייתית שמצויה בפניו, ללא צורך
8 בקיום הליך הוכחות.

דיון והכרעה

9
10
11
12 18. לאחר שנתתי דעתי לכל התיעוד הרלוונטי, לפסק-דינו של בית משפט קמא, לנימוקי
13 הערעור שהגיש המערער, ותשובת המשיבה, לרבות טיעוניהם בעל-פה של באי כוח
14 הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 06.02.2023, **מסקנתי היא, כי יש לקבל חלקית את**
15 **הערעור של המערער, באופן שהתיק יוחזר לבית משפט קמא על-מנת שייתן דעתו לכלל**
16 **התשתית הראייתית, לאחר קיום הליך שמיעת הוכחות וזאת בהתאם לאמור להלן. פעם**
17 **שנייה שהמחוזי מחזיר לכבודה את התיק לבחינה מחודשת...**

18
19 19. כלל ידוע הוא, כי אין ערכאת הערעור מתערבת בממצאי מהימנות ובקביעות עובדתיות,
20 אשר נקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, והיא אינה נכנסת בנעלי הערכאה המבררת בבחינת
21 המערכת הראייתית שנפרשה בפניה. **לא כך הם פני הדברים באותם מקרים, בהם בולטת**
22 **על פני הפסק טעות משפטית שורשית או כשהדברים מופרכים על פניהם ובלתי סבירים**
23 **(ר' בספרם של ט' חבקין וחי' בן-נון [הערעור האזרחי](#) מהדורה שלישית עמודים 474-475).**

24
25 נכונים הדברים ביתר-שאת, עת מדובר בסוגית דמי-מזונות, אשר נדונה בערכאה
26 הדיונית.

27
28 ר' דבריו של כב' המשנה לנשיאה (בדימוס), השופט ר. רובינשטיין ב-[בע"מ](#)
29 [2045/15 פלוני נ' פלונית](#) [פורסם בנבו] (21.05.2015), פסקה י:

30
31 "גם לעניין קביעת גובהם של מזונות הילדים, הלכה פסוקה
32 היא כי ככלל לא תתערב ערכאת הערעור בשיעור מזונות
33 שנקבעו, אשר נגזר מנסיבותיו של המקרה הקונקרטי...."

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 וכן לדבריו של כב' השופט נ. הנדל ב-[בע"מ 7256/19](#) פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו]
2 : (09.07.2020)

3
4 "הבקשה נוגעת לשיעור המזונות שעל המבקש לשלם
5 למשיבה. כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור לא תיטה להתערב
6 בשיעור המזונות שנקבע בערכאה הדיונית, שהתרשמה באופן
7 ישיר מן העדים וממכלול הראיות (ראו [ע"א 732/88](#) קמחי נ'
8 קמחי, פ"ד מג(2) 251, 257 (1989) וההפניות שם), ועל כן
9 מוקנה לה שיקול דעת רחב בקביעת שיעור המזונות".

10
11 יחד עם זאת סבורני, כי פסק-הדין מושא הערעור מצוי בגדרי אותם חריגים לכלל אי-
12 ההתערבות, וכי על-מנת להגיע לתוצאה הצודקת – במצוות סעי' 8 (א) לחוק בית משפט
13 לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, יש להגיע לתוצאה אליה הגעתי.

14
15 20. על הכרעה בסוגיית דמי-מזונות, לאחר פסק-דינו של בית המשפט העליון ב-בע"מ 919/15
16 פלוני נ' פלונית (19.07.2017) (להלן: "הלכת 919") להיות נטועה בשלושה אדנים
17 מרכזיים: זמני-שהות הקטיניים עם כל אחד מן הצדדים, צרכי הקטיניים, ומצבם הכלכלי
18 של הצדדים, לרבות הכנסותיהם הפנויות. **יפה מאוד. וביסי.**

19
20 בענייננו, הגיעו הצדדים להסדר-דיוני, במסגרתו היה על בית משפט קמא להכריע בסוגיית
21 דמי-המזונות, מבלי שהצדדים ינהלו הליך הוכחות ועל סמך התשתית הראייתית שקיימת
22 בפניו.

23
24 בד-בבד עם האמור, אדגיש, כי מטרת הסדרים דיוניים מן הסוג האמור – בעיקר בענייני
25 משפחה – היא לחסוך בזמנם של הצדדים ובזמנו של בית המשפט, על-מנת להגיע
26 להכרעה מהירה, אולם אין הדבר מצביע, ולו בדוחק, על כך שעל הסדר מעין זה לבוא על
27 חשבון הכרעה ראויה וצודקת. **אמירה חשובה מאוד!**

28
29 ודוק, תכלית-העל של הכרעה בסוגיה של דמי-המזונות היא הגשמת טובתם של קטיניים
30 וחובתם של הורים לדאוג לצרכיהם. זהו המגדלור לאורו צריכות להתקבל החלטות
31 בענייני דמי-מזונות, גם משמעות הדבר היא שעל בית המשפט להידרש שוב ושוב לבחינת
32 התשתית הראייתית המצויה בפניו, ואם היא אינה מספיקה, לדרוש מן הצדדים להניח
33 בפניו. **אמירה חשובה מאוד!**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 בענייננו, התקבלה ההכרעה בסוגית צרכי הילדים על דרך של אומדנה, והגם, כי מדובר
2 בפרקטיקה נהוגה, איני סבור, כי בתיק מושא הערעור, היה מקום להגיע להכרעה בדרך
3 זו, ואנמק. **כל הכבוד!!**

4
5 ראשית, אדגיש, כי הפנייתו של בית משפט קמא אל פסק-דין בעניין מזונות מינימליים,
6 שניתן בבית המשפט המחוזי מרכז שגויה הואיל ודומה, כי אין צורך להכביר מילים על
7 ההבדלים המשמעותיים שקיימים בעלויות המחייבה באזור המרכז לבין אלו באזור חיפה
8 והצפון, מה גם שקיים בנמצא מספר לא מבוטל של פסקי-דין, שניתנו בבית המשפט
9 המחוזי בחיפה ושעליהם להנחות, מקל וחומר בסוגיות של דמי-מזונות, את בתי המשפט
10 לענייני משפחה ב זה. **סוף סוף! עשרות פעמים כתבנו כמה ההחלטה של מחוזי**
11 **מרכז שגויה כלכלית, ושאסור לקבוע סכום אחיד לכל המחוזות ולכל המשפחות!!**
12 **ואסור לקבוע סכום שכולל בתוכו את הוצאות החזקת המדור והרי יש מקרים שאין**
13 **הוצאות החזקת מדור, כמו כאן לגבי האב!**

14
15 אם כך, יש לקבוע את צרכי הילדים - נניח 1,600 ₪ לחלוקת זמני שהות לא רחבה וכ-
16 1,800 ש"ח לחלוקת זמני שהות רחבה - והכל בהתאם למאפיינים של אותו תא
17 משפחתי ולא כאומדן, כלומר הסכום יכול להיות גם 1,300 ₪ כאשר שכר ההורים מאוד
18 נמוך כמו בפסק הדין בתלה"מ 16838-11-19 או 2,000-2,500 ₪ ומעלה במקרים בהם
19 להורים השתכרות גבוהה מאוד - ושהסכום להוצאות החזקת מדור יתווסף, במידת
20 הצורך, בנפרד.

21
22 אפנה, לדוגמה, לפסק-דיני ב-עמ"ש 44496-10-20 א. נ' ב. (11.08.2021), פסקה 24 (להלן:
23 **"עניין א."**):

24
25 **"...אעיר, כי גם אנוכי סבור, שיש מקום לעדכן את מנעד**
26 **הצרכים המינימליים, ובהתאם גם את הצרכים הממוצעים של**
27 **קטין, עת כאמור לעיל, סבור אני, כי סך של 1,400 ₪ מצוי**
28 **בצידו הנמוך של המנעד האמור".**

29
30 שנית, סבור אני, כי בהתאם לסעיף 8 (א) לחוק בית משפט לענייני משפחה, היה על בית
31 משפט קמא לעשות כל שלאל ידו על-מנת להגיע לתוצאה הצודקת, אשר הולמת את
32 טובתם של הקטינים, ולא להסתפק בבירור שערך במסגרת פסק-דינו, אשר נסמך על
33 תשתית ראייתית חלקית. **יפה מאוד!**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

- 1 שלישית, גם כאשר בית משפט מגיע למסקנה שעליו לפסוק דמי-מזונות על דרך של
2 אומדנה, הרי שעליו לנמק מדוע עשה כן, ומדוע אין ההכרעה מתקבלת על סמך תשתית
3 עובדתית הנטועה ומעוגנת בראיות. **יפה מאוד!**
- 4
- 5 אין בידי לקבל את טענת בא-כוח המערער, לפיה ההסדר-הדיוני אליו הגיעו הצדדים
6 חולש גם על ערכאת הערעור, ולפיכך אל לה לערכאה זו להחזיר את התיק לבית משפט
7 קמא לשם שמיעת ראיות ועריכת בירור מעמיק יותר. טענה זו היא בבחינת חרב-פיפיות
8 הואיל ומן הצד האחד נטען, כי יש לכבד את ההסדר-הדיוני אולם מן העבר האחר נטען
9 בלהט, כי יש לבחון את התשתית הראייתית לאורכה ולרוחבה, לאחר בירור יסודי של
10 הטענות – ברי, כי בירור מעין זה על הערכאה הדיונית לערוך, והיה עליה לעשות כן עובר
11 למתן פסק-הדין בעניינם של הצדדים.
- 12
- 13 21. בנוסף, אדגיש, כי סבור אני שלאחר הלכת 919, אין לשאלת זהות מגיש תביעת המזונות
14 נפקות לעניין נטל הבאת הראיות והאסמכתאות. סבורני, כי נוכח העובדה, כי חובת
15 הנשיאה המשותפת בדמי-המזונות, מקל וחומר במקרים בהם קיימת הורות-משותפת,
16 משליכה גם על כך ששני הצדדים נדרשים להעמיד בפני בית המשפט תשתית ראייתית
17 נכוחה לטענותיהם בנוגע לשלושת עוגני דמי-המזונות: זמני-השהות, צרכי הקטינים,
18 ומצבם הכלכלי של ההורים, לרבות הכנסותיהם הפנויות. **אמירה חשובה מאוד!**
- 19
- 20 יתרה מכך, כאשר הצד הנתבע טוען, כי הגם שחב הוא בנשיאה בדמי-מזונות, אולם לא
21 בהיקף הנטען, וכי הוא נושא בפועל בהוצאות הקטינים, בפרט כשהם שוהים במחיצתו,
22 הרי שאין לפטור אותו מהוכחת צרכים אלה, ודומה כי מדובר בטענת הודאה והדחה, על
23 כל המשמעויות הנגזרות ממנה, לרבות העברת נטל ההוכחה, ולו בהקשר המצומצם –
24 צרכי הילדים מהלך זמני השהות אצלו. **יפה**
- 25
- 26 22. על יסוד כל האמור, ולאור התשתית הראייתית החלקית שהונחה לפני בית משפט קמא,
27 סבור אני – וכך אציע לחברתי וחברי – יש לקבל חלקית את הערעור של המערער, באופן
28 שהתיק יוחזר לבית משפט קמא על-מנת שייתן דעתו לכלל התשתית הראייתית שתוצג
29 לפניו בהליך של שמיעת הוכחות, וזאת בשים-לב להערות האמורות, ויקבע את גובה דמי-
30 המזונות וחלוקתם בין ההורים.
- 31
- 32 במסגרת בחינה זו, על בית משפט קמא להידרש להיקף הכנסותיו ונכסיו של המערער גם
33 עובר לפירוד בין הצדדים, וללמוד על אלו משומות מס הכנסה ודו"חות כספיים מבוקרים,
34 לאורך השנים משנת 2017 ואילך, אשר יונחו לפניו במלואם. כך גם, על בית משפט קמא

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

- 1 להידרש מחדש לשאלת יכולות ההשתכרות של המשיבה, וליתן לצדדים אפשרות להוכיח
 2 את טענותיהם באשר לסוגיה זו (ר' לדוגמה עניין א'). **יפה מאוד!**
 3
 4 עוד עליו להידרש לצרכיהם הקונקרטיים של הקטינים הן במסגרת בחינת הצרכים תלויי-
 5 השהות אצל כל אחד מן הצדדים, והן במסגרת בחינת הצרכים שאינם תלויי שהותם,
 6 ומקובלת עלינו טענת המערער לפיה, ככלל, הצרכים תלויי שהות גבוהים מאלה שאינם
 7 תלויי שהות. **גם כאן, הסברנו פעמים רבות את הטעות הכלכלית בקביעת חלוקה שווה**
 8 **בין צרכים תלויי שהות לצרכים שאינם תלויי שהות. והנה זה מובן ומתקבל סוף סוף!!**
 9
 10 23. בנסיבות העניין, סבור אני, כי אין ליתן צו להוצאות.

ס. ג'יוסי, שופט [אב"ד]

השופט דאוד מאזן

- 11
 12
 13 1. **כידוע בית המשפט הוא "אביהם של קטינים"**, גם בנושא מזונות קטינים - ראו בע"מ
 14 7916/03 **פלונית נ' פלוני**, פסקה 8, פ"ד נט(5) 183.
 15
 16 2. מושכלות יסוד הן כי צדדים להליך אזרחי רשאים להגיע להסכמות דיוניות ביחס לאופן
 17 ניהול ההליך, לרבות ביחס לסוגיות ראייתיות. ככלל, בית המשפט יכבד הסכמה דיונית אליה
 18 הגיעו הצדדים ויימנע מלהתערב בה, כל עוד אין היא כרוכה בפגיעה בחוק, בתקנת הציבור,
 19 בזכויות מי מן המתדיינים או ביעילות ותקינות ההליך השיפוטי ובעיקר מקום אין בהסכם כדי
 20 לגרוע מיכולתו של בית-המשפט לעשות משפט - (ראו בהרחבה ע"א 4384/90 **ש' ואתורי ואח' נ'**
 21 **בית החולים לניאדו ואח' וערעור שכנגד**, פ"ד נא(2) 171; רע"א 9071/05 **שפירא נ' מאוטנר**, פסקה
 22 ד(4) (23.4.2006); רע"א 5256/17 **חאג' נ' חאג'**, פסקה 2 (7.11.2017)).
 23
 24 3. **ההסדר הדיוני, בנסיבות תיק זה לא מאפשר הכרעה שיפוטית ראויה בעניינם של**
 25 **הקטינים, הן במישור קביעת צורכי הקטינים- כפי שהצביע חברי כבוד האב"ד בחוות דעתו, אך**
 26 **בעיקר בעניין הכנסת המערער, נוכח העובדה כי לא הוצגו די ראיות בעניין היקף הכנסתו של**
 27 **המערער משלושת המקורות: משרד עו"ד, השכרת נכסים וחקלאות, והסתפק בהגשת מסמכים**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 שנערכו בעיצומו של הסכסוך בין הצדדים ולא הובאו מסמכים בעניין הכנסתו של המערער, עובר
2 לפירוד של בני הזוג, כגון שומות הכנסה משנים עברו שניתן ללמוד מהן על היקף ההכנסות
3 וההוצאות ודרגות ההנחה במס, במידה והמערער מתגורר בישוב מזכה.

4
5 4. הדבר מתחדד נוכח הצהרת ב"כ המשיבה –האם, בפרוטוקול הדיון מיום 12/7/22, טרם
6 מתן הסכמתה למתן פסק דין בדרך המקוצרת: "לא ראיתי שהנתבע הגיש מסמכים". דלות
7 המסמכים שהוגשו בעיקר בעניין ההכנסה של האב (שומות לשנים לפני תחילת הסכסוך) המהווים
8 בסיס לבחינת היקף הכנסתו ומדד לבחינת היקף ההוצאות המדווחות על ידי המערער במהלכו
9 של הסכסוך, מחייבים, קביעה כי ההסדר הדיוני פגע ביכולת בית המשפט להכריע במחלוקת, ויש
10 לחרוג מן ההסדר חרף ציפיית הצדדים שבית המשפט יפעל בהתאם להסדר.

11
12 5. בהסדר אין משום קדושה, ואם מתברר שניהול ההליך על-פי ההסדר הדיוני לא יאפשר
13 לבית-המשפט להכריע במחלוקת האמתית שבין הצדדים, כפי שהצבעתי לעיל, ראוי בית-המשפט
14 להתיר סטייה מן ההסדר. עמד על כך השופט (לימים הנשיא) "כהן:
15 "אין אני מוכן לקבל את טענת בא-כוח המערערת, שיש להתייחס אל ההסכם בדבר אי-חקירת
16 הרופאים כאל חוזה, שלא ניתן לצד לחזור בו ממנו, אלא בהסכמת הצד שכנגד. ההסכם, שעליו
17 מדובר, היה בדבר דרכי הדיון בבית המשפט, ואם כי ראויים בדרך כלל בעלי הדין להסכים על
18 דרך הדיון בעניינים אזרחיים, הרי כל הסכם כזה מטבעו נתון לפיקוחו ולביקורתו של בית
19 המשפט, שבפניו מתבררת התביעה. אותו בית-משפט ראוי להרשות לצד לחזור בו מההסכם,
20 אם קיים טעם לכך" - (ע"א 595/78 בלדרמן נ' אורנשטיין ואח' [17], בעמ' 469).

21
22 6. אי לכך אני מסכים לחוות דעתו של חברי האב"ד כבוד השופט ס. גיוסי ולנימוקיה,
23 כמפורט בסעיף 22 לחוות דעתו.

ד. מאזן, שופט

השופטת ע' אטיאס

24
25
26 אני מסכימה לתוצאה אליה הגיע כב' האב"ד ס. גיוסי וכן להערותיו של חברי, כב' השופט דאוד.
27
28 אני סבורה כי הקושי במתן פסק דין על יסוד ההסדר הדיוני ממוקד בתשתית החסרה שהונחה
29 בפני בית המשפט קמא בעניין הכנסותיו של המערער (מן המקורות השונים) וכן בעניין הכנסתו

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 59345-11-22 א. נ' ב.

1 הפנוייה וזאת בשונה מהחלטתו של בית המשפט קמא לקבוע את צרכי הקטינים על דרך
2 האומדנה, בנסיבות בהן לא רק האשה אלא גם האיש, החולק עמה משמורת משותפת (!) לא
3 טרחו להציג תשתית ראייתית הולמת באשר לצרכי הקטינים. ואולם משעה שהתיק מוחזר לצורך
4 השלמת ושמיעת ראיות, תוך חריגה מן ההסדר הדיוני שהוסכם, הרי שערכאת הערעור לא תורה
5 על צמצום שמיעת הראיות לסוגייה זו בלבד, ובית המשפט קמא, יפעל כחוכמתו.

6
7

עפרה אטיאס, שופטת

8
9

10 הוחלט כאמור בחוות דעתו של אב"ד-השופט ס. ג'יוסי.
11 אין צו להוצאות.

12
13

14 פסק-הדין מותר לפרסום לאחר מחיקת שמות הצדדים והשמטת פרטים מזהים.

15

16 ניתן היום, כ"ב שבט תשפ"ג, 13 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.

ד. מאזן, שופט

עפרה אטיאס, שופטת

ס. ג'יוסי, שופט [אב"ד]

16